

บทวิจารณ์หนังสือ : Internet Research Skills

Book Review : Internet Research Skills

ดร.เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง

Dr.Therdsak Maitaouthong

Ó Dochartaigh, Niall. (2012). **Internet Research Skills**. 3rd ed. Los Angeles: SAGE Publications.

หนังสือเรื่อง Internet Research Skills เป็นคู่มือที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าผ่านทางออนไลน์ (Online research) โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต นำเสนอเนื้อหาที่เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักศึกษาศาสาชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการทำโครงการวิจัย (Research projects) และการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก หนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์ครั้งแรกในปี 2001 ครั้งที่สองในปี 2007 และฉบับพิมพ์ครั้งล่าสุดนี้คือครั้งที่สามในปี 2012 โดยเป็นฉบับพิมพ์ที่มีการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น

Niall Ó Dochartaighเป็นผู้แต่งหนังสือเล่มนี้ ซึ่งปัจจุบันเป็นอาจารย์ใน School of Political Science and Sociology ณ National University of Ireland, Galway เป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง เช่น University of California, Berkeley; University of Auckland; และ University of Otago เป็นต้น และยังเป็นสมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสันติภาพ (Peace) และความขัดแย้ง (Conflict) ของสมาคมการศึกษารัฐศาสตร์แห่งไอร์แลนด์ (Political Studies Association of Ireland) นอกจากนี้ Ó Dochartaigh ยังมีผลงานเขียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Research) จำนวน 2 เล่มที่จัดพิมพ์ในปี 2002 และปี 2007

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 นี้ มีเนื้อหาครอบคลุมบริการออนไลน์ (Online Services) และวิธีใช้ทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ (Online Materials) โดยเนื้อหาที่เพิ่มเติมจากฉบับพิมพ์ครั้งก่อน ได้แก่ การจัดการผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า (Organizing Your Research) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Research methods) การใช้เครือข่ายทางสังคม (Social Networks) เพื่อการศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งมีภาพประกอบ ตัวอย่าง และแบบฝึกหัดสั้นๆ เพื่อให้นักศึกษา/ผู้อ่านได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

หนังสือเล่มนี้จัดแบ่งเนื้อหาเป็น 9 บท โดยครั้งแรกมุ่งเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ออนไลน์ได้แก่ บทที่ 1 เป็นบทนำที่อธิบายถึงความสำคัญของการคำนวณแบบคลาวด์ (Cloud Computing) ซึ่งหมายถึงการประมวลผลแบบแบ่งปันทรัพยากรผ่านเครือข่ายที่มีต่อทักษะในการศึกษาค้นคว้าในยุคสารสนเทศ โปรแกรมค้นหาที่มีบทบาท

ในกระบวนการศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ Google การสรุปเนื้อหาในภาพรวมและกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้หนังสือเล่มนี้บทที่ 2 กล่าวถึงสิ่งพิมพ์ออนไลน์ที่เป็นหนังสือและแหล่งอ้างอิงต่างๆ รายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (Library Catalogues) ร้านหนังสือออนไลน์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แหล่งแนะนำหนังสือที่น่าสนใจและเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือบทที่ 3 อธิบายเกี่ยวกับบทความวิชาการ ฐานข้อมูลบทความวารสาร โปรแกรมค้นหายานพาหนะวารสาร เช่น Google Scholar เป็นต้น ฐานข้อมูลดรรชนีและสารบัญชวารสาร ฐานข้อมูลเฉพาะสาขาวิชา บทความฉบับเต็มจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วารสารและฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่เข้าถึงได้แบบเปิด (Open Access)

สำหรับเนื้อหาครึ่งหลังนำเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับเว็บที่เข้าถึงได้แบบเปิด (Open Web) ได้แก่ บทที่ 4 กล่าวถึงฐานข้อมูลชี้แหล่งสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา (Subject Guides) การสืบค้น Open Web การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลชี้แหล่งสารสนเทศทั่วไปและเฉพาะสาขาวิชา และความเข้าใจเกี่ยวกับเว็บไซต์บทที่ 5 กล่าวถึงการสืบค้นโดยใช้โปรแกรมค้นหา (Search Engines) โปรแกรมค้นหา 3 ตัวหลักที่เรียกว่า The Big Three ได้แก่ Google, Yahoo และ Bing การสืบค้นขั้นสูง (Advanced Searching) โปรแกรมค้นหาแบบ Meta Search Engines การสืบค้นแบบบูลีน (Boolean Searching) และวิธีการสืบค้นโดยใช้โปรแกรมค้นหาบทที่ 6 ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ บัญชีรายชื่อผู้ใช้ชานอีมเมล กลุ่มอภิปรายทางวิชาการบนอินเทอร์เน็ต ชาวออนไลน์ และสื่อประสมที่นำเสนอภาพ แผนที่ วิดีทัศน์และเสียงบทที่ 7 กล่าวถึงการสืบค้นสารสนเทศภาครัฐ จุดหมายเหตุและข้อมูลทางสถิติบทที่ 8 นำเสนอแนวทางในการประเมินและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศออนไลน์ ข้อคำถามที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินแหล่งสารสนเทศออนไลน์ และการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศออนไลน์ และบทที่ 9 กล่าวถึงเครือข่ายและการสนับสนุนการวิจัย เครือข่ายทางสังคม การจัดการผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยผ่านอินเทอร์เน็ต

หนังสือเรื่อง Internet Research Skills มีเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาค้นคว้าหรือการทำวิจัยของนักศึกษานักวิจัยและผู้สนใจในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เนื่องจากผู้เขียนมีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศทั้งที่อยู่ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์และออนไลน์ โดยยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการนำเสนอแหล่งสารสนเทศและเครื่องมือที่ใช้สืบค้นสารสนเทศไว้อย่างหลากหลาย มีการจัดระบบการนำเสนอเนื้อหาจากการสืบค้นหนังสือและบทความวารสารซึ่งนับว่าเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญในสาขานี้ จากนั้นจึงนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศบนเว็บโดยอธิบายและยกตัวอย่างแหล่งสารสนเทศและวิธีการสืบค้นสารสนเทศแต่ละประเภท พร้อมทั้งมีแบบฝึกหัดท้ายบทให้ผู้อ่านได้เรียนรู้และฝึกตอบคำถามด้วย อย่างไรก็ตาม การอธิบายเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศและยกตัวอย่างการสืบค้นสารสนเทศเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จักและใช้แหล่งสารสนเทศในสาขาวิชาของตนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการศึกษาค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ตของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี